

ΕΛΙΝΥΑΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019

A. Νέο εργασιακό τοπίο

Ο κόσμος της εργασίας τα τελευταία χρόνια, χαρακτηρίζεται από ραγδαίες αλλαγές οι οποίες οφείλονται σε τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις. Η ταχύτητα που χαρακτηρίζει τις μεταβολές αυτές, δεν έχει επιτρέψει την συνολική και σε βάθος διερεύνηση των επιπτώσεων σε σχέση με τους εργαζόμενους και ιδιαίτερα όσον αφορά το κομμάτι της υγείας και ασφάλειας. Η προσπάθεια ανάλυσης της επίδρασης των αλλαγών στις εργασιακές συνθήκες βρίσκεται σε εξέλιξη από φορείς ΥΑΕ σε όλη την Ευρώπη και όχι μόνο.

Παρακολουθήσαμε με μεγάλο ενδιαφέρον την αποτύπωση της τρέχουσας κατάστασης και την διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωση του πλαισίου της εργασίας, από ειδικούς – εκπροσώπους κορυφαίων ευρωπαϊκών φορέων με τους οποίους το ΕΛΙΝΥΑΕ είτε διαθέτει πλαίσιο συνεργασίας, είτε προτίθεται να δημιουργήσει ώστε να συμβάλει στην αποτύπωση της κατάστασης, και κυρίως στην ανάλυση και διατύπωση προτάσεων με εστίαση στην ελληνική πραγματικότητα.

Το νέο εργασιακό τοπίο μπορεί να συνοψιστεί στις εξής τρεις αλληλένδετες συνιστώσες:

- **Νέες συνθήκες εργασίας:** Καινούργιες μορφές εργασιακών σχέσεων ή επέκταση υπαρχόντων και νέο φυσικό και τεχνολογικό περιβάλλον εργασίας.
- **Νέοι και αναδυόμενοι κίνδυνοι:** κίνδυνοι που προκύπτουν από τις αλλαγές στις συνθήκες εργασίας, υφιστάμενοι κίνδυνοι που ενισχύονται από αυτές και δυνητικοί νέοι κίνδυνοι που απαιτούν διερεύνηση.

- **Νέα εργαλεία και δυνατότητες.** Δυνατότητες που προκύπτουν από τις αλλαγές τόσο για τους υφιστάμενους, όσο και για τους νέους κινδύνους και εργαλεία προσαρμοσμένα στο νέο περιβάλλον.

1. Νέες συνθήκες εργασίας

Οι παράμετροι που οδηγούν στη μεταβολή των συνθηκών εργασίας και αναπτύχθηκαν εξειδικευμένα σε πολλές ανακοινώσεις, είναι:

- Γήρανση του εργατικού δυναμικού
- Ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις –
  - ψηφιοποίηση
  - 4^η βιομηχανική επανάσταση
- Νέες και ευέλικτες μορφές απασχόλησης
  - Ελαστικές μορφές εργασίας
  - Πληθοπορισμός
- Κλιματική αλλαγή

Επιπλέον, αναφέρθηκαν η πολυμορφία εργατικού δυναμικού, το συναισθηματικό φορτίο και η ανισορροπία εργασιακής και προσωπικής ζωής με συνεχή on-line εργασία.

2. Νέοι και αναδυόμενοι κίνδυνοι

Οι νέες συνθήκες στο εργασιακό τοπίο έχουν ως αποτέλεσμα την εμφάνιση αντίστοιχα νέων κινδύνων για την ΥΑΕ, καθώς και ανάδειξη υφιστάμενων κινδύνων. Στους νέοι κίνδυνοι που εξειδικεύθηκαν σε ξεχωριστές ανακοινώσεις περιλαμβάνονται:

- Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες - στρες
- Εξουθένωση
- Νανοϋλικά
- Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι - βιοτεχνολογία – πράσινες τεχνολογίες
- Κάπνισμα

Επιπλέον αναφέρθηκαν η φαρμακοδιέγερση, η χρήση ουσιών και οι παρενοχλήσεις στο χώρο εργασίας.

3. Νέα εργαλεία

Η νέα εποχή, προσφέρει όμως ταυτόχρονα και καινούργια εργαλεία (ή αναβαθμισμένες δυνατότητες σε ήδη υπάρχοντα) για την αντιμετώπιση, τόσο των νέων και αναδυόμενων, όσο και των υφιστάμενων κινδύνων, οι οποίοι προφανώς δεν παύουν να είναι παρόντες στους χώρους εργασίας. Σημαντικός αριθμός τέτοιων εργαλείων παρουσιάστηκαν σε ειδικές ανακοινώσεις. Ταυτόχρονα, κοινοποιήθηκαν καλές πρακτικές που εφαρμόζονται από επιχειρήσεις καθώς και φορείς του δημοσίου και των ΟΤΑ με θετικά αποτελέσματα. Ειδικότερα παρουσιάστηκαν:

- Νέες τεχνικές διαχείρισης (εξειδικευμένες ή σε επιμέρους κλάδους)
- Βελτιωμένοι κανονισμοί και πρότυπα ασφάλειας (REACH, μέσα ατομικής προστασίας)
- Νέες ασφαλείς τεχνολογίες μηχανημάτων, μέσω ατομικής προστασίας και ουσιών.
- Ηλεκτρονικά εργαλεία (εκτίμησης και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και επιθεώρησης)
- Μέσα σύγχρονης κατάρτισης εργαζομένων (εικονική πραγματικότητα)

B. Ειδικά θέματα

Πέραν των θεμάτων που επικεντρώθηκαν στο νέο εργασιακό τοπίο, υπήρξαν και σημαντικά θέματα ΥΑΕ που αναπτύχθηκαν σε ανακοινώσεις και μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Ρόλος των θεσμών (Ασφάλιση Επαγγελματικού Κινδύνου, Ιατρός Εργασίας, Τεχνικός Ασφάλειας, Βιολογική Ασφάλεια)
- Εργονομία
- Επαγγελματικός καρκίνος (ακτινοβολίες, καπνός, αμίαντος, χημικά, επαναφορά στην εργασία)
- Χημικές ουσίες, με έμφαση στις εισπνεόμενες
- Υγεία και Ασφάλεια στο Δημόσιο Τομέα (ΟΤΑ, Σώματα Ασφαλείας, Σχολεία)
- Υγεία και Ασφάλεια στη Παιδεία – σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης
- Τυποποίηση κατάρτισης –Πιστοποίηση

- Εκσυγχρονισμός νομοθετικού πλαισίου
- Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων.
- Αντίληψη κινδύνου Κουλτούρα ασφάλειας
- Υποστήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- -Ανάγκη ευαισθητοποίησης της κοινωνίας –

Οι κεντρικές ομιλίες, οι ανακοινώσεις και οι καλές πρακτικές που παρουσιάστηκαν, δίνουν το αισιόδοξο μήνυμα ότι υπάρχει τόσο η ευαισθητοποίηση όσο και το δυναμικό στην κοινωνία για να γίνουν τα επόμενα βήματα για την ΥΑΕ.